

„Beží furman dolinou...“
- z tohtoročných Pretekov
gazdovských koní

strana 4

Zápis prvákov na školský
rok 2007/2008

strana 8

Zmena vo vedení
Poľnohospodárskeho
družstva

strana 10

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

ČASOPIS OBCE LIPTOVSKÁ ŠTIAVNICA

ROČNÍK IX, ČÍSLO 1

5. APRÍL 2007

NEPREDAJNÉ

Editoriál - Keby som vedel...

Dušan Dírer

*Keby som vedel,
že je to naposledy,
čo ťa vidím, lepšie
by som ťa prikryl
a prosil Boha, aby
ochránil Tvoju dušu...*

Pri čítaní takýchto viet (ktoré sú obsahom mnohých e-mailov kolujúcich na internete) sa mi tlačí do úst otázka o **našich najmenších**, našich deťoch, ktoré musíme chrániť najviac. Dnešný životný štýl, tempo nám neumožňuje zamýšľať sa aj nad významom už povedaných slov. Naši maličkí to majú tiež ťažké, vstávajú s nami, prichádzajú s nami, akoby boli tiež v práci. Po príchode domov im naložíme ďalšie povinnosti, máme ďalšie nároky, aby sa lepšie učili, a

ani to nestačí. Pritom si neuvedomujeme, že už na prvom stupni základnej školy deti často preberajú učivo, ktoré sme sa my dospelí učili až vo vyšších ročníkoch. Často nechápu význam toho čo sa učia. Často sú po príchode zo školy unavení, potrebujú si oddýchnuť, ale my ich opäť do niečoho nútime - len aby boli výsledky v škole. Majú to ťažké.

Polovicu toho, čo dnes vieme, nebolo pred desiatimi rokmi známe. Objem poznania sa dnes zdvojnásobuje každých 18 mesiacov. Sme svedkami „krízy vo vzdelávaní“ - do školy síce vstupujú nové technológie, narastajú informačné zdroje, ale čo sa vlastne mení? Nové technológie dávame do starej koncepcie školy. Nové technológie si ale vyžadujú novú koncepciu školy. Na základe medzinárodných analýz meniaceho sa procesu vzdelávania rozlišujú sa 4 základné typy učenia sa,

ktoré by mali **všetky** stupne vzdelávania rozvíjať: naučiť sa učiť sa, naučiť sa pracovať, naučiť sa žiť spolu s ostatnými, naučiť sa byť sám sebou.

Dieťa sa má učiť o svete v priateľskom, tolerantnom a úctivom prostredí, ktoré dokáže oceniť nielen výsledok snaženia, ale aj **snahu dieťaťa**. Na jedno a to isté správanie sa dieťaťa je možné pozeráť sa dvojako - negatívne, ale aj **pozitívne**. Pri pozeraní sa na „dom“ by sme nemali vidieť iba múry, ale aj okná...

Zajtrašok nemá nikto z náš istý, či je starý alebo mladý. Preto - objímme svojich drahých a povedzme im ako nám na nich záleží a záležať bude...

Zo zasadnutia OZ

Prvé zasadnutie Obecného zastupiteľstva (OZ) obce Liptovská Štiavnica vo volebnom období 2006 – 2010 sa konalo dňa 18. 12. 2006.

Bod 1. Zasadnutie OZ otvoril a viedol starosta obce Dušan Lauko, ktorý privítal prítomných.

Bod 2. Správu o výsledkoch komunálnych volieb na starostu obce Liptovská Štiavnica a na poslancov OZ predniesla predsedníčka miestnej volebnej komisie v Liptovskej Štiavnici pani Viktória Barančíková. V komunálnych voľbách konaných dňa 2. 12. 2006 boli za poslancov OZ zvolení: Oto Ondrejka 205 hlasov, Marián Janiga 186 hlasov, RNDr. Dušan Dírer 182

hlasov, Ing. Pavol Hlaváč 156 hlasov, Ing. Ivan Podhorec 150 hlasov, Anton Slanicay 144 hlasov a Ľuboš Zarevúcky 119 hlasov. Ako náhradníci: Marianna Domiterová 117 hlasov, Alena Prokopová 94 hlasov, Valéria Tholtová 93 hlasov a Igor Kačaljak 91 hlasov. Za starostu bol zvolený Dušan Lauko počet hlasov 289.

Bod 3. Novozvolený starosta obce Liptovská Štiavnica Dušan Lauko zložil v zmysle § 13 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov sľub starostu obce. Taktiež novozvolení poslanci zložili sľub novozvolených poslancov obce.

Bod 4. V tomto bode novozvolený sta-

rosta obce Dušan Lauko predniesol slávnostný príhovor. Poďakoval za spoluprácu odchádzajúcim poslancom Ing. Bohušovi Popracovi a Petrovi Omastovi a odovzdal im pamätnú plaketu obce a kyticu. Tiež poďakoval za spoluprácu všetkým zamestnancom obce, základnej školy, správcom obecných objektov, redakčnej rade Štiavnické to i to, predsedom organizácií v obci a všetkých prítomných poprosil o spoluprácu aj v budúcom volebnom období.

Bod 5. Starosta obce predložil návrh na schválenie programu prvého zasadnutia OZ obce.

Pokračovanie - s. 2

Zo zasadnutia obecného zastupiteľstva

Pokračovanie zo s. 1

Bod 6. Určenie zapisovateľa a overovateľa zápisnice. Zapisovateľ: Miroslava Kačaljaková, overovatelia: Ing. Ivan Podhorec a Marián Janiga.

Bod 7. Voľba mandátovej komisie v zložení: Ing. Ivan Podhorec – predseda, členovia: Anton Slanicay a Marián Janiga. Volebná návrhová komisia: RNDr. Dušan Dírer- predseda, Oto Ondrejka, Ľuboš Zarevúcky – členovia.

Bod 8. Starosta obce a poslanci OZ potvrdili svojimi podpismi vyhlásenie o zlučiteľnosti ich funkcií.

Bod 9. V tomto bode starosta obce predložil návrh na zvolenie za zástupcu starostu obce poslanca pána Ota Ondrejku, ktorý v komunálnych voľbách získal z poslancov najväčší počet hlasov. Poslanci zvolili za zástupcu starostu obce pána Ota Ondrejku jednohlasne.

Bod 10. V tomto bode boli zvolené komisie, ktoré budú pracovať ako pomocný orgán pri OZ v Liptovskej Štiavnici. Sú to komisie: 1. Komisia na ochranu verejného záujmu, pri výkone funkcie starostu obce 2. Komisia životného prostredia, výstavby, lesného a vodného hospodárstva. 3. Komisia finančno-sociálna 4. Komisia na ochranu verejného poriadku.

Bod 11. Poslanci odsúhlasili, že v obci Liptovská Štiavnica nebude pracovať Obecná rada.

Bod 12. Starosta obce predložil návrh na platové pomery poslancov, starostu a členov komisie obce. OZ obce Liptovská Štiavnica určilo:

1. Poslancov OZ odmenu vo výške 500,- Sk za každú účasť na zasadnutí OZ, 500,- Sk pre zapisovateľa OZ.

2. Otovi Ondrejčkovi zástupcovi starostu obce vo výške 7 200,- Sk/polrok

Poslanci OZ rozhodli v zmysle § 4 ods. 2 Zákona 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí, že starostovi obce Dušanovi Laukovi potvrdzujú plat, ktorý mal aj v minulom volebnom období (priemerná mzda x koeficient x zvýšený o 50%).

Bod 13. Delegovanie zástupcov obce do rady školy. Členmi rady školy sú: Marián Janiga a Ľuboš Zarevúcky.

Bod 14. Ekonómka obecného úradu predložila návrh na úpravu rozpočtu obce Liptovská Štiavnica k 31.12.2006. Poslanci predloženú úpravu schválili.

Bod 15. Návrh na uznesenie predniesol predseda návrhovej komisie RNDr. Dušan Dírer. Uznesenie bolo jednohlasne schválené.

Bod 16. Na záver starosta obce predniesol slávnostný prípitok po ktorom nasledovala večera. Po večeri poďakoval prítomným za účasť a zasadnutie ukončil.

Ďalšie zasadnutie OZ obce Liptovská Štiavnica sa konalo 30. 1. 2007 v priestoroch obecného úradu. Návrhová komisia pracovala v zložení RNDr. Dušan Dírer – predseda, členovia Anton Slanicay a Ing. Ivan Podhorec. Za overovateľov zápisnice boli zvolení Ľuboš Zarevúcky, Oto Ondrejka. Zapisovateľkou bola Miroslava Kačaljaková.

Bod 1. Zasadnutie OZ otvoril a viedol starosta obce, ktorý privítal prítomných.

Bod 2. Kontrolu uznesení vykonala kontrolórka obce Ing.

Elena Debnárová a konštatovala, že uznesenia boli splnené.

Bod 3. Novozvolený poslanec OZ Ing. Pavol Hlaváč zložil v zmysle § 26 Zákona 369/1990

Zb. sľub poslanca OZ, nakoľko na prvom slávnostnom zasadnutí bol ospravedlnený z dôvodu zahraničnej služobnej cesty.

Bod 4. Správu o kontrolnej činnosti za rok 2006 predložila hlavná kontrolórka Ing. Elena Debnárová. Poslanci uvedenú správu zobrali na vedomie.

Bod 5. Starosta obce v tomto bode informoval poslancov o postupnej kolaudácii rodinných domov na lokalite Kľučiny a s tým spojených problémov. Problémy vznikajú hlavne s tým, že nie je dokončená miestna komunikácia, blato sa vynáša na štátnu cestu, čím dochádza k možnému riziku autonehody resp. znečisťovaniu automobilov. V tomto smere obec vyvolala rokovanie za účasti orgánov štátnej správy a došlo k dohode, že miestna komunikácia v lokalite Kľučín sa začne upravovať (násyp makadamu) hneď v jarných mesiacoch apríl – máj. Tohto roku sa obec musela postarať aj o úpravu a odhrňanie snehu. V tejto lokalite sa však vynárajú aj ďalšie problémy a to vývoz TKO a doručovanie pošty. V tomto bode poslanec Anton Slanicay položil otázku: Aké výhody má obec zo sídliska Kľučiny? Pri tejto otázke vznikla širšia diskusia kde bolo konštatované, že zatiaľ obec z toho výhody nemá čo znamená, že najskôr do spomínanej IBV treba zo strany obce zainvestovať a to vo forme už zrealizovaného verejného osvetlenia a pripravovanej realizácie miestneho rozhlasu. V budúcnosti však obec počíta so zvýšením počtu obyvateľov, čím dôjde k nárastu podielových daní a tiež nemalé príjmy obec očakáva z platenia miestnych daní (poplatok za psa a daň z nehnuteľností).

Bod 6. V tomto bode starosta obce predložil žiadosť Pavla Lakatoša o odkúpenie spoločného dvora par. KN č. 480 v katastrálnom území Liptovská Štiavnica, ktorej vlastníkom je obec. Poslanci konštatovali, že hore uvedenú parcelu obec v žiadnom prípade nemieni využívať, preto by v budúcnosti súhlasili s odpredajom avšak za predpokladu, že parcela sa predá rovným dielom t.j. po ½ terajším užívateľom pánovi Lakatošovi a pánovi Kostolnému. Obec týmto krokom sleduje vyváženost spoluvlastníckeho podielu, aby v budúcnosti nedošlo k majetko-právnym problémom.

V tomto bode sa poslanci ďalej zaoberali žiadosťou Róberta Kráľovského a manželky Marie o preskúmanie parcely č. 244/10, ktorej boli vlastníckmi do roku 2002. Pri majetko-právnom vysporiadaní miestnych komunikácií pravdepodobne došlo k odčleneniu spomínanej parcely a jej pričlenenie k obecnému majetku. V prípade, že sa táto skutočnosť potvrdí (posudok notára) je obec pripravená vysporiadať sa mimosúdnu cestou so žiadateľmi. Predpokladaná cena za odčlenený majetok je 100,- Sk za m²

Bod 7. V tomto bode došlo k obsadeniu komisií pri OZ Liptovská Štiavnica:

1. Komisia pre ochranu záujmu pri výkone funkcie starostu obce :
Predseda: Ing. Pavol Hlaváč
Členovia: Ľuboš Zarevúcky, Ing. Ivan Podhorec
2. Komisia životného prostredia a výstavby, lesného a vodného hospodárstva:
Predseda: Ing. Ivan Podhorec
Členovia: Marián Janiga, RNDr. Dušan Dírer, Ing. Pavol Hlaváč a Anton Slanicay
3. Komisia finančná a sociálna:

Pokračovanie - s. 3

Z matriky obce

V roku 2006 sa narodili

Mäsiarová Nina, LŠ 143,
Uhrinová Nikola, LŠ 209
Grebáčová Henrieta, LŠ 326
Kačaljaková Karin, LŠ 18
Hrabušová Viktória, LŠ 134
Matučík Šimon, LŠ 15

V roku 2006 zomreli:

Záhradníková Emília, 78 r.,
Hrabuša Jozef, 84 r.,
Debnárová Mária, 84 r.,
Kročko Albín, 70 r.,
Supeková Ludmila, 79 r.

Máme nového správcu Domu smútku a cintorína

Dušan Lauko

Dňom 1. februára 2007 bol Obecným zastupiteľstvom obce Liptovská Štiavnica menovaný do funkcie správcu Domu smútku a cintorína **Štefan Strelka**, Liptovská Štiavnica č.192. Správca domu smútku prebral funkciu po predošlom správcovi Ladislavovi Slanicayovi. Kompetencie nechcem menovať, avšak upozorňujem, že každý pohreb uskutočnený na miestnom cintoríne v Liptovskej Štiavnici bude zabezpečovaný prostredníctvom správcu Strelku. Ďalej chcem upovedomiť občanov, že správca absolvoval týždenné školenie potrebné k prevádzkovaniu pohrebiska a Domu smútku a vie ako právne postupovať pri jednotlivých úkonoch pohrebu. Pri výbere hrobového miesta bude úzko spolupracovať s obecným úradom a to

hlavne kvôli tomu, že niektoré miesta majú občania predplatené a eviduje ich obec. Preto Vás, vážení spoluobčania, chcem poprosiť o pochopenie a spoluprácu, pokiaľ si nový správca cintorína neosvojí všetky právne úkony spojené s pohrebom.

Končiacemu správcovi pánovi Ladislavovi Slanicayovi chcem poďakovať v mene svojom, ale aj mene všetkých spoluobčanov obce. Funkciu správcu cintorína a Domu smútku vykonával dlhých 16 rokov a bol to práve on, ktorý sa postaral o dôstojný priebeh každého pohrebu v obci. Ešte raz pán Slanicay - srdečne ďakujeme!

V prípade potreby môžete kontaktovať nového správcu aj telefonicky a to na číse **044/4352 137** alebo mobil **0902 622 209**

Pozvánka na brigádu

Dňa 14. 4. 2007 obec uskutoční už tradičnú brigádu na miestnom cintoríne. Chceli by sme za pomoci občanov skrášliť priestory miestneho cintorína. Bude potrebné vyhrabať všetky spoločné priestory, pozmerať komunikáciu na cintoríne, poprípade pozbierať popadané konáre z líp. Na túto brigádu bude potrebný väčší počet spoluobčanov, preto chcem pozvať mužov, ženy ale aj mládež, aby sa brigády zúčastnili v čo najväčšom počte. Začiatok brigády plánujeme o 9 hodine ráno s tým, že by sme skončili do 13. 00 hodiny. Prosím brigádnikov, ktorí sú ochotní prísť na brigádu, aby si so sebou priniesli hrabličky, sekeru poprípade metlu a lopatu.

Cintorín je miestom, kde skôr alebo neskôr skončíme všetci, preto chcem veriť, že Vás toto pozvanie osloví a brigády sa zúčastníte v čo najväčšom počte.

Zo zasadnutia OZ

Dokončenie - s. 2

Predseda: RNDr. Dušan Dírer

Členovia: Marián Janiga a Oto Ondrejka

4. Komisia na ochranu verejného poriadku:

Predseda: Anton Slanicay

Členovia: Luboš Zarevúcky a Oto Ondrejka

Poslanci v tomto bode odsúhlasili, že práca komisií nebude odmeňovaná.

Bod 8. V tomto bode poslanci prerokovali rôznu problematiku:

- potrebu vybrať agentúru, ktorá pripraví projekt „prístavba a nadstavba budovy ZŠ“

- schválili termíny zasadnutí OZ: 30. 1. 2007, 22. 3. 2007, 17. 5. 2007, 28. 6. 2007, 28. 8. 2007, 18. 10. 2007 a 13. 12. 2007. Okrem týchto termínov sa však pri potrebe zvolá mimoriadne zasadnutie OZ

- výber nového pracovníka pre potreby obce s nástupom od 1. 3. 2007 (k 28. 2. skončila pracovná zmluva pre pani Tholtovú Moniku). Na uvoľnené miesto sa uchádzali dve žiadateľky – Jana Králiková č. 18 a Ing. Barbora Popracová č. 21. Obidve uchádzačky spĺňali požadované predpoklady, preto o výbere pracovníčky rozhodol žreb. Úspešnejšou v tomto

bola pani Jana Králiková č. 18, ktorá sa stala pracovníčkou OcÚ od 1. 3. 2007 s pracovným úväzkom 4 hod. denne.

- opatrovateľská služba – po nevohej Ludmile Supekovej uvoľnené miesto opatrovateľky. Pôvodný úväzok 8 hodín bol rozdelený na dve ďalšie žiadosti pre opatrovateľskú službu (4 hod. denne) pre opatrovaného Teodora Ondrejku č. 52 opatrovateľkou Viktóriou Barančíkovou a opatrovanú Zvadovú Emu č. 304 opatrovateľkou Máriou Gaálovou.

- ukončená projektová dokumentácia odkanalizovanie ulice od Potraviny Omasta

- informácia o kolaudácii troch trafostaníc v obci (chatová oblasť, za p. Tulin-ským č. 319 a Kľučiny)

- návrh vytvoriť pohľadnicu obce

- odsúhlasenie financovania verejného osvetlenia chatovej oblasti

- údržba verejného osvetlenia v obci – obec podpísala zmluvu o údržbe s firmou Jána Ondrejku Energo servis č. 16

Bod 9. Diskusia

- pozvánka na 4. ročník pretekov gazdovských koní – starosta

- Ing. Podhorec – preskúmať možnosti prijatia VZN obce o používaní zábavnej pyrotechniky v obci

- Oto Ondrejka - nedostatočná práca

s mládežou v obci

- Ing. Pavol Hlaváč konštatoval, že mládež spôsobila škodu na miestnom futbalovom ihrisku za 15 000,- Sk

Po ukončení diskusie bol prečítaný návrh a uznesenie. Uznesenie bolo jednohlasne schválené. Starosta obce poďakoval prítomným za účasť a rokovanie OZ ukončil.

Koledovanie Dobrej noviny v Liptovskej Štiavnici

Každoročne počas Vianočných sviatkov sa v mnohých farnostiach na Slovensku uskutočňuje kolednícka akcia Dobrá novina. Tento rok to bol už 12. ročník úspešného celoslovenského koledovania, ktoré pomáha najchudobnejším oblastiam v Afrike. Tento krát boli finančné prostriedky vo výške takmer 17 mil. Sk okrem iných rozdelené aj na dva projekty – centrum pre chlapcov ulice St. Mary's, Nyeri, Keňa a centrum pre deti z ulice Uzima Wa Watoto, Nairobi, Keňa. Chudoba, nedostatok vhodných príležitostí nadobudnúť vzdelanie a rodiny, rozpadávajúce sa rozchodom či smrťou jedného alebo oboch rodičov,

Pokračovanie - s. 11

Vedia sa Štiavničania zabávať?

Mária Grafová

Možno trochu provokatívna otázka, ale pokúsme sa na ňu odpovedať. Príležitostí na zábavu v našej obci počas roka nebýva mimoriadne veľa. Neprežienim ak poviem, že by sa dali zrátať na jednej ruke. Na zorganizovanie aj tej najjednoduchšej akcie treba dať dokopy skupinu ľudí, ktorí obetujú svoj voľný čas, aby všetko pripravili k spokojnosti tých druhých. A to nie je vždy jednoduché. Štiavnická škola takýchto ľudí má a tak aj s ich pomocou sa v priebehu dvoch mesiacov podarilo zorganizovať štyri vydarené akcie.

Prvou bola na sklonku kalendárneho roka Štefanská zábava. S malou dušičkou sme vytlačili vstupenky, pozvali obľúbenú (a na naše pomery dosť drahú) skupinu LEGO, dohodli s Romanom Čonkom poľnočnú kapustnicu, zabezpečili bufet a čakali ako to celé do-

padne. Veru dosť dlho sa niektorí rozhodovali či obetovať 120,- Sk na vstupenky, alebo radšej ostať doma a pestovať papučovú kultúru. Nakoniec bolo vstupeniek málo, možno aj preto, lebo prišli posily zo susednej Ludrovej, Štiavničky, Ružomberka a Hubovej. A aká bola zábava?

Parádna! Neveríte? Spýtajte sa zúčastnených, alebo radšej nabudúce neváhajte a prídte medzi nás.

Druhá udalosť, pri ktorej nechýbali pracovníci ale ani rodičia žiakov školy boli Preteky gazdovských koní. O tých pišem na inom mieste v tomto časopise. Čo sa však zábavy týka, tí ktorí sa prišli pozrieť sa aspoň prevetrali a mnohí určite aj zabavili a oddýchli si.

Detský Karneval býva v posledných rokoch bohato zastúpený štiavnickým drobizgom. Aj tohto roku sála kultúry praskala vo švíkoch a tí, ktorí

prišli trochu neskôr mali problém nájsť si miesto na sedenie. Zábava bola opäť výborná a čo je potešujúce, k roztancovaným deťom sa neváhali pridať rodičia aj starkí.

Nechýbalo ani tradičné pokračovanie Karnevalu – Fašiangová zábava. Na nej sme očakávali trochu početnejšie zastúpenie domáceho obyvateľstva, situáciu zachraňovala výpomoc od susedov. A opäť, kto neprišiel môže ľutovať. Výborný DJ nedovolil dlho odpocívať, k dobrej nálade prispelo aj približne tridsať masiek, v bufete bol dostatok pitiva aj jediva, losovala sa tombola a tak, keď unavení organizátori kázali dídžejovi končiť, skoro to chudák od zábavychtivých účastníkov schytil.

Ak sa chcú Štiavničania zabávať, aj keď príležitostí veľa nebýva, môžu, stačí máličko, stačí PRÍŠŤ.

P.S. Pošepkám vám ešte jeden dôvod prečo prísť - zo všetkých spomínaných akcií mala úžitok aj škola. Získané peniaze sme vložili do projektu **Poďme spolu podporíme našu školu**, kde sa nám pekne rozmnožili - ale o tom na inom mieste.

Beží furman dolinou...

Mária Grafová

V nadpise som si dovoľila trochu pozmeniť text známej slovenskej ľudovej piesne, to preto lebo takto bude viac korešpondovať so skutočnosťou a s reálnym pohybom gazdov – furmanov a ich zverencov počas Pretekov gazdovských koní, ktoré sa uskutočnili už po štvrtý krát pod Nižnianskym medokýšom za našou obcou.

Štvrtý ročník svedčí o tom, že z tohto podujatia sa pomaličky stáva pekná novodobá tradícia Liptovskej Štiavnice. Potešujúce je, že sa podstatne rozšíril okruh ľudí, ktorí boli ochotní pomôcť s organizáciou pretekov. Okrem osvedčených z predchádzajúcich rokov, ruku k dielu priložili miestni hasiči, pridali sa poslanci obecného zastupiteľstva a veľkou mierou

prispeli sponzori. Nechýbala ochota ani chuť pustiť sa do roboty. Najväčším problémom bolo nájsť vhodný termín, keďže sme chceli zachovať tradíciu pretekov na snehu, ale Perinbabka mala dlho iné plány.

Nakoniec padol tip na sobotu 3. februára 2007 a ako sa neskôr ukázalo, bol to jedinečný termín, lebo pred ním ani po ňom už lepší čas nebol. V túto sobotu bolo všetko tak akurát, teplota okolo nuly, perfektne pripravená trať, so stánkov sa šírla príjemná vôňa opečenej klobásky a vareného vína, dokonca aj Perinbabka chvíľami štedro dokazovala, že ešte má v zásobe dosť snehu.

Okolo deviatej ráno sa začali schádzať prví pretekári a o hodinku neskôr aj zvedaví diváci. Oboch spomenutých kategórií sa tohto roku zúčastnil rekordný počet. Gazdov s koňmi

bolo 16 a divákov sa postupne premlelo okolo 600. Pôvodný začiatok sa trochu posunul, nakoľko sa čakalo na stajne z Golianova a Žaškova, ktoré mali cestou problémy, ale keďže išlo o 5 koní a všetko známe mená a ostrieľaných pretekárov, oplátilo sa počkať. Prišli nás pozrieť aj dva televízne štáby a tak sa o našich pretekoch a zároveň o našej obci dozvedeli aj diváci TV JOJ v ranných novinách a majitelia káblučky v Ružomberku prostredníctvom Mestskej Televízie Ružomberok.

Preteky pozostávali z dvoch nezávislých častí. Prvá mala už tradične tri disciplíny, Vytrvalosť koňa, Zručnosť kočiša a poslušnosť koňa, Odmena pre kone, ktorých dielčie výsledky sa zráтали a určili konečné poradie pretekárov. Aj druhej časti, Štiavnického siláka, sa zúčastnili všetky koníky. Tentoraz

to mali o niečo ťažšie, pretože gazdovia po zapriahnutí jedného kmeňa museli po niekoľkých metroch pripriahnúť druhý kmeň a navyše museli s koňom zastaviť a znovu ho pohnúť. Náročnosť tejto disciplíny zvyšoval aj ťažký, kašovitý terén. Nakoniec všetko dobre dopadlo a po vyše piatich hodinách súťaženia mohli organizátori odovzdať pripravené ceny víťazom, ale naprázdno neodišiel ani jeden gazda.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí prispeli organizačne a **spozorom**, bez ktorých by sa to ani tentoraz nezaobišlo: hlavný sponzor podujatia OcÚ L.Štiavnica, PD Ludrová, Ing. P.Hlaváč, starosta obce Dušan Lauko, firma Energoservis zastúpená Jánom Ondrejkom, firma Loss, firma Smrečina, firma Mondi, pán Šefranko, firma Janiga, pán Slanicay, pán Roman Čonka.

Zaujímavosti

Najstarší súťažiaci: Štefan Mihulec 61

Najmladší súťažiaci: Marek Kitaš 15

Žrebné kobyly: súťažili aj dve žrebné kobyly Linda a Niky. Linda (štvornásobná matka) mala so sebou aj žriebä Soničku, ktoré s ňou poslušne absolvovalo všetky disciplíny vrátane Štiavnického siláka.

Situácia sa zdramatizovala. Aj dnes sme boli svedkami dramatických situácií. Najprv prvú disciplínu nezvládol žrebec

Bred, ktorý sa vrátil z polcesty a nakoniec získal cenu útechy. Druhýkrát stuhla divákovi krv v žilách, keď žrebec Bubo Štefana Nagya v plnej rýchlosti, tesne pred cieľom padol ako podťatý, našťastie sa ho podarilo pomerne rýchlo postaviť a preteky dokončil v pohode a dokonca vyhral Štiavnického siláka.

Hostia: Z Gejdáku aj tentoraz docválali krásne jazdecké kone.

Záujemcovia sa mohli pozrieť na záprahu v parádnom koči z Bieleho Potoka.

Prišli sa na nás pozrieť z TV JOJ a z Mestskej Televízie Ružomberok.

Obchodníci z Poľska rozvinuli svoj stánok s potrebami pre kone, gazdov ale aj pre jazdcov.

Občerstvenie

V prevádzke boli 2 bufety.

Zjedlo sa: 25 kg klobás, 16 chlebov,

Vypilo sa: 260 litrov vareného vína, litre čaju obohateného o vysoko výhrevný materiál...

Na budúci rok nás čaká jubilejný piaty ročník, už teraz vás naň všetkých srdečne pozývame.

Na záver vám ponúkam internetové adresy, na ktorých si môžete pozrieť fotodokumentáciu z pretekov - www.liptovskastiavnica.sk v časti aktualita a tiež záznam reportáže Mestskej Televízie Ružomberok na www.mtr.sk v časti videoarchív

si zvolte reportáž z 19.02.2007, Gazdovske kone.

Výsledky - Preteky gazdovských koní Liptovská Štiavnica 2007

1. miesto kobyla Mica, gazda Juraj Hrabuša, Lipt. Štiavnica

2. miesto kôň Pejo, gazda Tomáš Durdiak, Ludrová

3. miesto žrebec Pejo, gazda Peter Kitaš, Žaškov

4. miesto kôň Mišo, gazda Vladimír Likavčan, Lipt. Sliache

5. miesto kobyla Peja, gazda Marek Kitaš, Golianovo

6. miesto žrebec Rigo, gazda Ján Šefranko, Štiavnička

7. miesto žrebec Bubo, gazda Štefan Nagy, Lipt. Peter

8. miesto kôň Mišo, gazda Štefan Mihulec, Lipt. Sliache

9. miesto žrebec Gaštan, gazda Ján Kondula, Malužiná

10. miesto žrebec Gaštan, gazda Luboslav Žoviak, Žaškov

11. miesto kobyla Nika, gazda Ján Hrabuša, Lipt. Štiavnica

12. miesto žrebec Ernest, gazda Peter Marušin, Lipt. Teplička

13. miesto žrebec Bubo, gazda Pavol Kitaš, Golianovo

14. miesto kobyla Linda so žriebätkom Sonikou, gazda Štefan Dubovecký

15. miesto žrebec Imro, gazda Ján Kováč, Malužiná

Cena útechy žrebec Bred, gazda Pavol Krajčí, Komjatná

Výsledky - Štiavnický silák

1. miesto žrebec Bubo, gazda Štefan Nagy, Lipt. Peter

2. miesto žrebec Ernest, gazda Peter Marušin, Lipt. Teplička

3. miesto žrebec Bubo, gazda Pavol Kitaš, Golianovo

4. miesto kôň Pejo, gazda Tomáš Durdiak, Ludrová

5. miesto žrebec Gaštan, gazda Luboslav Žoviak, Žaškov

6. miesto žrebec Pejo, gazda Peter Kitaš, Golianovo

Karneval - Rozprávkový ples

Zuzana Straková

Čas pred Veľkou Nocou je obdobím plesov, bursovania a zábav. Poslednú sobotu pred začatím pôstneho obdobia sa aj v Liptovskej Štiavnici zabávalo.

O 15:00 hodine sa v Kultúrnom dome stretli štiavnické deti a karneval – rozprávkový ples sa mohol začať. Chvíľku sa muselo čakať na jedného oneskorencu. Šípová Ruženka si niekde trochu zdiemla. No

deťom sa ju nakoniec podarilo zobudiť a privolať.

Šípová Ruženka všetkých zúčastnených privítala a oboznámila ich s priebehom celej karnevalovej zábavy. Patronát nad „rozprávkovým plesom“ malo usmiate slniečko. Všetko, čo nás čakalo, slniečko znázorňovalo svojimi lúčmi. Mali sme toho pred sebou naozaj dosť. Žlté lúče predstavovali zábavné

Pokračovanie - s. 7

Perníková chalúpka

Katarína Pastuchová

Kde bolo, tam bolo, bola raz jedna perníková chalúpka...

Tak nejako sa začína známa ľudová rozprávka o Jankovi a Marienke, zlej Ježibabe a sladkom perníkovom domčeku. Aj naše štiavnické deti mali opäť

možnosť vzhliadnúť kvalitné divadelné predstavenie tzv. bábkohereckvo jedného herca v Kultúrnom dome v Ludrovej. Pani Anna Mišurová z Ružomberka brilantným spôsobom zvládla postavy a roly všetkých účinkujúcich bábok. Deti so zatajeným dychom sledovali úzkosť a samotu súrodencov v hlbokom lese, prekonávali strach zo zlej Ježibaby, ale spoločne sa aj radovali zo šťastného návra-

tu detí k mamičke domov. Dej rozprávky bol komponovaný pozoruhodným spôsobom tak, že nebolo potrebné urobiť žiadne prestávky na premenu či presun kulís, ale celý dej prebiehal nerušene ďalej a deti vedeli v ktorej časti rozprávky sa práve nachádzajú. Pani Mišurová predviedla ukázkový výkon, ako zapojiť divákov priamo do deja, často opustila javisko a prišla priamo do hľadiska, či už sama ako divadelná postava alebo s kaširovanou bábkou. Deti mohli ovplyvňovať postup a konanie bábok aj na javisku, pomáhali Marienke dostať Ježibabu do pece a naozaj aj my dospelí, ktorí rozprávku už poznáme dôverne, sme sa ani minútu nenudili.

Pani Mišurová pracuje v Základnej umeleckej škole

v Ružomberku, kde vedie divadelný krúžok, ktorý pravidelne každý utorok usporadúva divadelné predstavenia pre širokú verejnosť v Divadelnej kaviarni v Ružomberku. Aj naše deti mali možnosť vziať si v prípade záujmu pozvánky i prihlášky.

A to nebolo všetko! Keďže autobus späť išiel až o dve hodiny, tak sme si zasúťažili v rôznych športových disciplínach, spoločne sme nakreslili obrovský plagát, ktorý bude visieť na chodbách našej školy. A na koniec pán riaditeľ z Ludrovej "spustil" na gitare a kultúrnym domom sa rozoznel spev s textom Alana Mikuška.

Záverom možno len skonštatovať – opäť jedna vydarená kultúrna akcia!!!

Posedenie pri medíku

Janka Džuková

Med je zlatistý mok z božej záhrady. Známy odpradávna liečivými a blahodárnyimi účinkami na náš organizmus, prinášajúci sladkosť, ba aj úľavu. V piatok 23. februára sme mali sladký medíkový deň aj v našej škole.

Začnem po poriadku. Jedného zimného dňa zavítal do našej školy pán Mikuláš Ferianc. Prekvapil sladkým darčekom pre naše deti. Priniesol dvadsať fliaš pravého včelieho medu vlastnej výroby. Ihneď sme za-

čali s prípravami na „medový deň“. Žiaci 3. a 4. ročníka pod vedením pani učiteľky Mgr. Katky Pastuchovej pripravili zaujímavú prezentáciu v PowerPointe o liečivých účinkoch medu a rôzne zaujímavosti a perličky. Prváci sa nedali zahabiť a nacvičili si milú scénku o maškrtnom medvedíkovi a včielkach. Scénku aj kostýmy pre malých hercov pripravila pani učiteľka Mgr. Zuzka Straková. Program svojim vystúpením spestrili aj dievčatá z tanečného odboru pod vedením Katky Kostolnej. Deti si samé

dičia, ba aj vzácny hosť pán Ferianc sa manžielkou. Ako skúsený včelár nám púťavo poroval o živote včiel, aj veľa toho, čo sme o mede ani netušili. Bolo to poučné a zaujímavé.

To však nebolo všetko. Napokon sme hostí pozvali do jedálne, kde na nich čakalo medové pohostenie, na ktorom sa podieľali všetky pani učiteľky. Na stoloch boli medovníčky, medové rezy, rolády, ovocné šaláty s medovou zálievkou, rôzne nátierky z tvarohu, mrkvy, orieškov a samozrejme medu. Za dobrotami sa len tak zaprášilo. Každý si mohol odnieť aj pripravené recepty z dobrôt, ktoré práve ochutnal.

Bola to výborná a vydarená akcia na propagáciu medu a ja verím, že nebola ojedinelá, lebo by si zaslúžila širšie publikum. Mohla sa uskutočniť aj vďaka tomu, že žijú medzi nami ľudia s veľkým a dobrým srdcom, ktorí nemyslia len na seba, ale prinášajú sladkosť do života aj nám ostatným.

Na webovej stránke obce www.liptovskastiavnica.sk v aktualitách, si môžete pozrieť fotografie, prezentáciu aj stiahnuť medové recepty.

Karneval - Rozprávkový ples

Dokončenie - s. 5

aktivity a súťaže, červené lúče oznamovali, kedy sa bude losovať tombola a jediný ružový lúč symbolizoval voľnú záverečnú zábavu.

Po úvodných informáciách sa deti v nádherných kostýmoch a maskách začali pohybovať v tanečnom rytme.

Prvé „farebné“ tanečné kolo bolo spojené aj s prvou úlohou. Deti pri vstupe dostali farebné geometrické tvary a podľa farieb sa museli rozdeliť do piatich skupín (modrá, červená, zelená, žltá a biela). V týchto skupinkách pretancovali prvé tanečné kolo.

Ako to býva zvykom, bolo potrebné všetkých zúčastnených predstaviť. Nasledovala PROMENÁDA MASIEK. Do Liptovskej Štiavnice zavítali princezné z rôznych rozpráv-

kových kráľovstiev, víly, morská panna, Snehulienka, cigánske, španielske a country tanečnice, Pipi Dlhá Pančucha, strigy a čarodějnice, klauni a šašovia, rytieri, mušketeri, pirát, profesionálny vojak, zabaviť sa prišiel aj pravý dnešný teenager, futbalistka, húsenička, Gejša, dalmatínek, múdry Harry Potter, zelený Shrek, kovboj, až z polárnej oblasti prišiel Mikuláš, ktorý so sebou zobral aj Sobíka s červeným nosom, zavítal k nám aj africký domorodec, strašiaci z maku, úkryt tu našiel aj väzeň na úteku s číslom 881688, a svoju pomoc v prípade potreby prisľúbili aj zúčastnení hrdinovia ako Superman a Spiderman.

Po promenade všetci zamaskovaní účastníci vytvorili fašiangového hada a museli spoločne prekonávať rôzne prekážky. Táto aktivita ich troš-

ku unavila, a preto dostali krátku prestávku na občerstvenie. Potom zábava pokračovala ďalej.

Na rad prišli súťaže, ktoré sa striedali s losovaním cien, ktorých bolo v tombole naozaj dosť. Deti si zasúťažili vo svojich obľúbených súťažiach – posúvali rybičky, zatancovali si kockový aj stoličkový tanec.

Ako to už býva, tam kde panuje dobrá nálada, čas uteká veľmi rýchlo. Tak tomu bolo aj na našom rozprávkovom plese. Slniečko skrylo aj svoj posledný ružový lúč a bol čas sa rozlúčiť. Šípová Ruženka všetkým poprialala sladké rozprávkové sničky a všetky rozprávkové bytosti sa pobrali domov, aby sa mohli ľahnúť do svojich postielok.

K úspechu podujatia pris-

peli sponzori: PD Ludrová, PSML v L.Štiavnici, Autodielená Janiga, firma OMV, Mondi Business Paper, Oravské mliekarne, Stredná združená škola v Ružomberku, starosta obce, rodičia žiakov školy a zamestnanci školy.

Podme spolu, podporíme našu školu!

Mária Grafová

Projekt **Podme spolu, podporíme našu školu!** pokračoval aj vo februári. Finančne potrebné na vklad na účet sme tentoraz získali z viacerých zdrojov.

V prvom rade to bol príspevok od miestnych požiarnikov, ktorí sa s nami podelili o zisk z Pretekov gazdovských koní sumou 10 000,- Sk.

Ďalším priamym prispievateľom bola rodina Ing. Jána Belku sumou 2000,- Sk.

Nasleduje množstvo nepriamych prispievateľov, ktorí prispeli prácou aj finančnou injekciou pri organizovaní Karnevalu a Fašiangovej zábavy (viď článok Karneval...). Výťažok z týchto dvoch podujatí činí 10 000,- Sk.

Čeníme si aj dar rodiny M.Ferianca, ktorý škole venoval 20kg medu a „pracovný a materiálny dar“ Štefana a Mateja Belkovcov, ktorí nám oliš-

tovali rohy v ŠKD.

Všetkým patrí naša vrelá vďaka.

Zisk vo februári bol teda vyšší ako v predchádzajúcich mesiacoch, ale na účet sme

vložili len časť tohto „zárobku“, konkrétne 11.500,- Sk, mysliac na nasledujúce dva mesiace, ktoré budú na podobné príležitosti chudobnejšie a tak druhú časť peňazí vložíme ešte v marci a posledný krát v apríli.

Potom sa už budeme tešiť na získané odmeny a plánovať ich efektívne minútie.

Vo februári sme sa umiestnili na 3. mieste a získali sme odmenu 6 000,- Sk.

Podme spolu,
podporíme našu
školu!

Výsledky zapojených škôl za mesiac február 2007

Názov školy	Zozbieraná suma	Priemer na jedného žiaka	Odmena
1. ZŠ Hubová	15 000,- Sk	385,- Sk	10 000,- Sk
2. ZŠ Dúbrava	20 000,- Sk	351,- Sk	8 000,- Sk
3. ZŠ Liptovská Štiavnica	11 500,- Sk	256,- Sk	6 000,- Sk
4. ZŠ Dončova Ružomberok	81 500,- Sk	211,- Sk	5 000,- Sk
5. ZŠ Liptovský Ján	15 000,- Sk	132,- Sk	4 000,- Sk

Tabuľka obsahuje celkovú nazbieranú sumu, priemer na jedného žiaka v Sk, ktorý určuje poradie školy a finančnú odmenu od Komunitnej nadácie Liptov.

Komunitná nadácia Liptov
SNP 172, 033 01 Liptovský Hrádok, tel., fax: +421 44 522 1298
mob.: +421 908 463 100, e-mail: hotline@knl.sk

Ďalšie zapojené školy:

6. ZŠ Lučky	14 055
7. ZŠ Čsl. Brigády LM	20 000
8. ZŠ Okoličné LM	7 000
ZŠ Bystričská cesta Rbk	0 Sk
ZŠ Hradná LH	0 Sk
ZŠ Hybe	0 Sk
ZŠ Jamník	0 Sk
ZŠ Janka Kráľa LM	0 Sk
ZŠ J. D. Matejovie LH	0 Sk
ZŠ Kvačany	0 Sk
ZŠ Valaská Dubová	0 Sk
ZŠ Važec	0 Sk
ZŠ Východná	0 Sk
ZŠ Svätý kríž	0 Sk
ZŠ Švošov	0 Sk

hlavný partner projektu

Zápis prvákov na školský rok 2007/08

Mária Grafová

9. január 2007 bol pre jedenástich malých Štiavničanov významným dňom. Nadišiel čas, o ktorom im dospeláci často rozprávali – čas zápisu do prvej triedy. Neostávalo im nič iné, iba pozbierať všetku odvahu, chytiť sa maminej, či otcovej ruky a nasmerovať svoje krôčiky do obecnej školy. Tu ich už čakali starší spolužiaci, pani učiteľka a úlohy,

ktoré mali preveriť ich školskú zrelosť. Budúci prváci najskôr ukázali aký sú stavitelia, ako sa dokážu orientovať v priestore, aké sú ich matematické predstavy a logopedické schopnosti. Na ďalšom stanovišti presvedčili svojimi poznatkami o zvieratkách, preukázali sa dobrou pamäťou a nezľakli sa ani keď mali povedať básničku. V prváčkej triede triedili geometrické tvary a v pracovnom liste

dokazovali svoju pozornosť a šikovnosť ruky pri kreslení a dokresľovaní obrázkov. Posledná zastávka bola v počítačovej učebni. Tu sa niektorí cítili ako ryba vo vode, tým menej skúseným boli k dispozícii starší žiaci, ktorí im s veľkou ochotou poukazovali čo kde treba postláčať aby počítač robil to, čo oni chcú. Budúcich prváčikov neminula ani odmena za preukázanú odvahu a schopnosti

v podobe pekného privesku od trietiakov a štvrtákov.

V nasledujúcom školskom roku do samostatnej prvej triedy našej školy začne chodiť týchto **11 prváčikov**: DEBNÁROVÁ Natália, GUOTH Marek, JANIGOVÁ Simona, KAČALKA Martin, MUŠUTA Michal, PROKOPOVÁ Júlia, SAROVÁ Veronika, ŠIDA Damián, ŠVÁRNY Martin, TULINSKÁ Lucia, ŽÁČOK Marián. ■

Ponocovanie s knihou

Monika Kubalová

Tento školský rok končí vysokú školu a súčasťou jej ukončenia je aj povinná prax na inom pracovisku, ako na tom kde pracujem. A tak som v rámci tejto mojej praxe niekoľko hodín trávila so štiavnickými deťmi a ich pani učiteľkami na akcii „Ponocovanie s knihou“. Bola som prekvapená koľko detí sa jej zúčastnilo. O svoje dojmy sa chcem teraz s vami podeliť.

O 17:00 sa škola zaplňa deťmi, rodičmi a všetkou batožinou. Tento prvotný ruch ukončili pani učiteľky zoradením detí a vysvetlením všetkých pravidiel tejto zaujímavej nočnej hry. Úvod patrilo zloženiu „Sľubu“ odvahy, poslušnosti, vytrvalosti a vernosti krajine Knihomoľovo, ktorý spečatili svojím odtlačkom prsta do Kroniky Knihomoľova. Deti si vylosovali či budú patriť do skupiny Červenomoli, Žlto-

moli a Zelenomoli a so svojimi vílami Červenomolkou (p. uč. Strakovou), Zelenomolkou (p. riaditeľkou Grafovou) a Žltomolkou (M.Kubalovou) vstúpili do krajiny Knihomoľova.

Prvá aktivita nazvaná „**Ako sa narodí kniha**“ mala za úlohu naučiť deti kto a čo všetko sa podieľa na tom, aby kniha vznikla. Od stromu, z ktorého sa vyrobí papier, až po čitateľa, ktorému sa kniha dostane do rúk.

Pokračovalo sa aktivitou „**Hladá sa rozprávka**“. Deti z jednotlivých častí textov ukrytých po celej triede skladali rozprávku a aby to nebolo také jednotuché spoločne so svojou vílou vyrábali kreslili a písali až nakoniec vzniklo leporelo, ktoré každá skupina potom pred ostatnými prezentovala.

Keďže sme všetci už aj dost vyhladli, posilnili sme sa dobrou večerou, chlebíkom so syrovou a medovou pomazánkou, po ktorej ostali len omrvinky.

Nasledovala dramatizácia rozprávky **Červená čiapočka**. Súčasťou tejto aktivity boli rôzne dramatické a komunikačné cvičenia na rozvoj pozornosti, pamäti, spolupráce

a schopnosti rozhodovať sa, zasahovať do príbehu, meniť ho alebo pretvárať podľa vlastných predstáv. Túto aktivitu viedla p. riaditeľka a deti ju naozaj zvládli, aj keď u prváčikov sa objavilo prvé zývanie.

Po druhej večeri pre hľadošov – chlebíkom so syrom a šunkou, deti vymýšľali **Najrýchlejší príbeh** tak, že každý povedal jednu vetu snažiac sa nadviazať na predchádzajúceho. Príbeh bol nahratý na MP3 a spoločne sme si ho vypočuli.

Nasledovala ozajstná **Skúška odvahy**. Vonku už bola poriadna tma, však bolo 22:00, ale deti sa jej vôbec nezľakli, aj keď museli len po troch behať po školskom dvore s baterkami a hľadať rekvizity z rozprávok, ktoré v nich chýbali. Kocúrove čižmy, lopatu pre Janka a Marienku alebo črievičku, ktorú stratila Popoluška. Nesmeli sa rozprávať, ani nikomu prezradiť kde su skryté. Tieto predmety potom spoločne len s pomocou posunkov správne zakreslili do plániku školského dvora. Opäť to všetci zvládli a skúšku odvahy splnili na jednotku. Kým sa ale všetci vystriedali stihli si deti ešte pozrieť film premietaný na plátne.

Čas už naozaj pokročil a tak po umytí zúbkov, všetky deti zaliiezli do spacákov a každá víla prečítala deťom **Rozprávku na dobrú noc**. Všade už bola hlboká tma, spod spacá-

kov prebleskovali len svetielka bateriek, (mimoriadne bolo polo povolené čítanie pod perinou). Deti si čítali svoje vlastné knižky, pri ktorých nakoniec hlboko zaspali. Bol to naozaj skvelý pohľad na spiacu deti. Aj tí najväčší betári, boli v spacákoch nevinné malé deti. Samozrejme, že boli aj takí, ktorým zaspáť robilo veľké problémy.

A už tu máme sobotu. Z **raňajok** opäť neostali ani omrvinky lebo chlebík s rybacou alebo vajčkovou pomazánkou, po tak aktívnej noci, naozaj veľmi chutil.

Deti svoje dojmy z tejto celej akcie, napísali na papier a o tom čo ich najviac bavilo alebo naopak nebavilo sme sa spoločne porozprávali. Celá táto náročná, ale naozaj vydarená akcia, bola ukončená odovzďaním CERTIFIKÁTOV odvahy, poslušnosti, vytrvalosti a vernosti KNIHOMOĽOV.

Čo dodať na záver. Táto akcia nebola len zaujímavá, ale predovšetkým pre deti poučná. Deti sa po celý čas iba hrali a vôbec si neuvedomovali, že sa vlastne učia. Odnášam si skvelé spomienky a veľa poučného pre moju ďalšiu pedagogickú prácu. Ďakujem p. riaditeľke aj skvelým pani učiteľkám, že mi umožnili sa do tejto akcie priamo zapojiť. ■

Premeny

Ladislav Slanicay

V predchádzajúcom čísle nášho TO i TO sme venovali par riadkov pozornosti štiavnických dreveníc, ktoré sa z pohľadu stavebného materiálu zameriavali na miestne zdroje, predovšetkým na drevo z okolitých lesov. No nie je možné povedať, že len drevenice – ako menšie stavby boli charakteristické pre Liptovskú Štiavnicu minulých storočí. Koloryt dotvárali aj niektoré väčšie stavby, postavené z kameňa, čo sa hodnotilo ako materiál bezpečný hlavne z hľadiska požiarnej odolnosti, lebo v tých časoch o požiare v štiavnických usadlostiach nebola núdza a „červený kohút“ navštevoval Štiavnicu pomerne často.

Príčina bola predovšetkým v tom, že na svietenie, ale aj vykurovanie obytných priestorov sa používal otvorený oheň, či už sviečka, alebo petrolejka s ktorými sa svietilo obyčajne aj v hospodárskych budovách a maštaliach.

V obytných domoch – dreveniciach sa na varenie vo viacerých prípadoch používal aj otvorený krb, ohnisko. Toto často slúžilo aj na osvetlenie obytného priestoru hlavne po

čas zimných večerov, keď sa na ohnisku opaľovali jedna – dve triesky a blikavým svetlom poslúžili prečkať dlhý večer.

Už spomenuté stavby z kameňa, ktorých steny mali hrúbku 60-80 cm, ba niekedy aj viac, boli odolnejšie a bezpečné pred požiarmi aj preto, lebo aj stropy týchto stavieb boli z kameňa.

Železo a cement neboli dostupným stavebným materiálom, tak možným riešením nehorľavého stropu boli klenby. Krovy týchto kamenných stavieb boli už drevené a boli pokryté rôznym materiálom.

Azda podľa dostupnosti i finančných možností. Tak to bol drevený šindeľ, pálená škridla, dokonca už aj v tých časoch – eternit.

Tieto kamenné stavby – kúrie – tak sme

ich volali, hoci vlhké a nezdravé, mali zas aj svoje výhody a prednosti. Mali veľkú akumuláciu schopnosť a kde bolo možné cez deň trvale kúriť, bola v miestnosti aj v časoch krutých mrazov ráno aká – taká prijateľná teplota.

Štiavnica mala takýchto „kúrií“ niekoľko. Mala! No čas zapracoval. Niektoré sa stali minulosťou, ale čo –to ešte stále v Štiavnici pretrváva. Spomínať môžeme už len na hofferovskú kuriu, ktorá bola pre zlý technický stav asanovaná len pred pár rokmi, na „archivarovskú“ (Tholt), na ka-

menicu „u Rudov“ (Tholt), kde za bývalých čias bol obchod aj krčma. Novej výstavbe ustúpila aj kamenica Slanicayovie, kde –to si spomenie aj mladšia generácia bola kedysi aj škôlka.

Tak sa pokúšam aj teraz náčrtkom jedného bývalého kúta Štiavnice pripomenúť pamätníkom jednu z tých kúrií, ktorá stala na mieste, kde sú dnes už nové murované domy a na časy, keď na náčrtku zobrazená stavba, žije len v spomienkach Štiavničianov, staršej generácie, ktorá má 50 a viac rokov.

Nuž porozmýšľajme a spomínajme!

História sviatku Dňa matiek

Katarína Kačalková

O slávení sviatkov sme už na stránkach nášho časopisu čo-to napísali. Takmer každý sviatok má svoje korene v dávnej minulosti, viaže sa k nejakej konkrétnej udalosti, resp. ku konkrétnemu dátumu. Inak tomu nie je ani s pekným a milým sviatkom – Dňom matiek, ktorý si o niekoľko týždňov pripomenieme. Povedzme si teda, ako vznikol tento sviatok.

Jeho história siaha do obdobia takmer 250 rokov pred Kristom. V antickom starove-

kom Grécku sa konali oslavy na pamiatku Rhey – matky všetkých bohov, ktoré trvali zvyčajne tri dni.

V novoveku prišli s myšlienkou osláviť sviatok matiek obyvatelia Britských ostrovov. Prvé informácie o oslavách Mothering Sunday – dňa matiek a starých mám pochádzajú z roku 1644 a slávil sa na štvrtú pôstnu nedeľu. Mothering Sunday – vo voľnom preklade materská nedeľa – znamenala, že väčšina pracujúcich dostala voľno, aby tento deň mohli prežiť vo svojich domovoch spolu s matkami. Zvykom bolo

na tento deň pripravovať špeciálny, tzv. materský koláč, ktorý mal zvýrazniť výnimočnosť tohto dňa. Koláč bol v každej časti krajiny rozdielny, čo záviselo v podstate od majetnosti rodiny. Niekde pozostával z pšeničných zrn, ktoré boli uvarené v sladkom mlieku a ochutené koreninami, inde bol podobný palacinkám z marinovaného hrachu, vyprášaným na masle alebo to bolo pečivo s hrozičkami, mandľami či ovocím.

Myšlienka, aby sa tento deň oslavoval pravidelne a medzinárodne sa viaže až k 20.

storočiu. V roku 1907 sa o to zaslúžila Američanka Anna Jarvisová z Philadelphie. Tento nápad dostala vtedy, keď jej umrela matka. Na prvé výročie jej úmrtia dala za ňu slúžiť bohoslužbu. Bolo to 10. mája 1908. Na druhé výročie si už ľudia v celej Philadelphii pripomenuli Deň matiek. Anna Jarvisová chcela týmto činom upriamiť pozornosť a obdiv na všetkých rodičov a posilniť vzájomné rodinné vzťahy. Korešpondovala s mnohými politikmi a vplyvnými osobnosťami, ktoré mohli ovplyv-

Pokračovanie – s. 10

Zmena vo vedení Poľnohospodárskeho družstva

Dušan Lauko

Dňa 2. marca 2007 sa v priestoroch KD v Ludrovej uskutočnila výročná členská schôdza našich poľnohospodárov. Zúčastnilo sa jej takmer 200 členov PD. **Po 21 rokoch ukončil prácu predsedu Ing. Fridrich Turza**, ktorý naše PD doviedol k úspešným výsledkom. PD zamestnáva 140 ľudí, čo nie je v našom regióne málo. Bolo konštatované, že rok 2006 naše družstvo dokázalo hospodáriť so ziskom takmer 10 mil. Sk. Ing. Turza vo svojom prihovore poďakoval za spoluprácu nielen svojim členom, ale prostredníctvom starostov jednotlivých obcí (Ludrová, Liptovská Štiavnica, Štiavnička) aj všetkým občanom nášho regiónu. PD necháva pri končiacej funkcii predsedu v dobrom stave - t.z., že ekonomicky je života schopné. Výročnej členskej schôdze sa zúčastnil aj vedúci úradu ministerstva pôdohospodárstva, ktorý vysoko

ohodnotil prácu končiaceho sa predsedu a v mene ministra pôdohospodárstva Miroslava Jureňa mu udelil jedno z najvyšších rezortných vyznamenaní. Po týchto udalostiach bola členská schôdza informovaná o výsledkoch tajných volieb na vedúce funkcie. Výsledky volieb dopadli takto:

Predседа PD – Ing. Miroslav Štefček

Podpredседа PD – Ing. Jozef Strapáč

Predседа kontrolnej komisie – Lubomír Meško

Taktiež bolo zvolené nové predstavenstvo PD, ktoré bude pracovať v zložení: Ing. Štefček Miroslav, Ing. Strapáč Jozef, Kmeť Jozef, Rázga Radoslav, Novák Stanislav, Ing. Šablátúra Jozef, Večerek Jozef, Duplák Ján, Plávková Miroslava, Ing. Klimčíková Anna, Pivovarcičková Anna.

V diskusii aj starosta našej obce vyslovil osobné poďakovanie Ing. Turzovi za 12 ročnú

spoluprácu počas 3 volebných období. Vyzdvihol spoluprácu v oblasti športu, kultúry, školstva, kde PD vždy bolo ochotné prispieť sponzorským darom. Ďalej poďakoval aj za hospodárske využívanie nášho katastrálneho územia pre poľnohospodárske účely, lebo nie všetky PD na Slovensku sa starajú o pôdu tak, ako sa stará naše PD. Končiacemu predsedovi PD a končiacej ekonómke Ing. Klimčíkovej obec udelí slávnostnú

plaketu obce. Na záver treba novému

vedeniu popriať hodne úspechov, šťastných rozhodnutí, aby naše PD dokázalo udržať nastavenú latku.

Úcta

Mariana Domiterová

Zdá sa, že slovo úcta sa ako-by vytratilo z nášho každodenného života. Na jednej strane, o nej vieme, že existuje a na strane druhej sa ňou však príliš nezaobráame. Môžeme si položiť otázku: Načo by sme hovorili o úcte? ČO JE ÚCTA?

Myslím si že úcta medzi ľuďmi by mala existovať. V našej spoločnosti sa podobá akému-si všeobecnému vzájomnému vzťahu. Niekedy sa nám zdá, že medzi mladými úcta chýba, ale ona tam predsa len je, len sa neprejavuje do takej miery ako by bolo treba. Úcta - dá sa na ňu všelijako pozeráť.

Ja si ctím človeka ako takého, každý má svoju ľudskú hodnotu, ktorá s dobrými skutkami človeka vzrastá. Úcta úzko súvisí aj s charaktero-

vou vlastnosťou človeka, ako je česť. V starých románoch a tiež v starých filmoch a vôbec z literatúry sa dozvedáme ako vysoko sa hodnotila česť. Česť rytiera - vystriedala predstava „džentlmena“, čestného najmä v správaní voči dáme. V krátkosti ľudia si vždy ctíli tých ktorí boli čestní. Zachovať sa čestne nie je vždy pre človeka jednoduché. Zachovať česť znamená byť charakterný, morálny a riadiť sa princípmi etiky spoločnosti v ktorej žijeme. Vžime sa však do súčasnosti. Koho a čo si ctíme my všetci? V každom prostredí kde sa stretávajú ľudia sa nájde dôvod k úcte. Jednoduchá záležitosť akou je pozdrav, prejav úcty voči známej osobe, ktorú stretne na ulici. Úcta k človeku, k pozdravu, k sebe. Zamyslime sa, koľkokrát sme uhli pohľadom aby sme nemuseli pozdra-

viť. Pozdrav je prejavom úcty k zdravenému človeku, pozdrav je jeden z najjednoduchších, najbežnejších prejavov úcty. Čo spôsobuje, že sa človek nepozdraví i keď stretne známeho? Môže to byť jednoducho obyčajná lenivosť otvoriť ústa, môže to byť nedostatok slušného správania a tiež nedostatok úcty - ľahostajnosť. Vieme sa sťažovať na vzťahy medzi ľuďmi v autobusoch, vlakoch, v obchode, v škole, na pracoviskách. A taký „malý“, obyčajný pozdrav je práve základom úcty k známym ľuďom. Možno že sa vám už stalo, že ste stretli známeho a ten sa vám nepozdravil. Mohlo sa stať, že vás nevidel, no iste vám to nepadlo dobre. Poviete si: „Prečo ma nezdraví, asi niečo proti mne má -nabudúce ho nepozdravím ani ja“. A tu sa už, často iba z nedorozumenia, začína

vytrácať úcta. Základnú úlohu pri vzniku úcty má výchova. Najmä v rodine. Niekedy sa úcta zamieňa s postojom k autorite. Ale úctu si by si v zásade mal zaslúžiť každý človek. Preto s veľkým písmenom, lebo viac prejavujeme úctu k ľuďom, ktorý sa obetovali pre iných, ktorí zapreli svoj egoizmus, ktorí dokázali niečo viac, vytvorili niečo nové, dobré pre ostatné ľudstvo. Každý človek, ktorý poctivo pracuje a žije práve tým obyčajným morálnym životom si zaslúži úctu. S úctou a najmä neúctou sa stretávame každodenne medzi ľuďmi. Na tému úcta a cestovanie -kto komu uvoľní miesto, alebo úcta a čakanie v rade v obchode, bankách atd. by iste každý vedeli rozprávať. Načo je dôležitá úcta?

V prvom rade sa ňou po-

Pokračovanie - s. 11

Príprava na starobu

Edita Haluzová

Povedzme si, čo to vlastne Alzheimerova choroba je a koho postihuje.

Je to progresívne sa zhoršujúci druh demencie, pri ktorom dochádza k degenerácii mozgu a zmenšovaniu celkovej mozgovej hmoty. Trpia ňou väčšinou starší ľudia, no môže postihnúť aj osoby stredného veku. Charakteristickým príznakom sú: narastajúca zmätenosť, strata pamäti, apatia. V počiatočnom štádiu býva zvyčajne hlboká depresia.

Počiatočné mierne výpadky duševných schopností sa môžu zhoršiť do takej miery, že postihnutý nie je schopný sa sám o seba postarať. Niektorí nepoznajú známe prostredie a tváre, nepamätajú si udalosti z nedávnej minulosti.

Pre osoby, ktoré opatrujú človeka postihnutého Alzheimerom, je priebeh tohto

ochorenia obzvlášť krutý a a ubíjajúci. Zrazu sa im blízky človek niekam vytráca, a oni nemôžu robiť nič iné, len sa pokúšať spríjemniť mu život a dohliadať, aby sa správne stravoval. Keďže sa chorí nevedia o seba postarať a často nemajú chuť do jedla je riziko, že neprijmú dostatočné množstvo živín. Ukázalo sa, že keď sa chorým podávali vitamíny C,D,E a B 12, betakarotén a kyselina listová, ich stav sa zlepšil. Taktiež sa zistilo, že ľudia postihnutí Alzheimerom trpia nedostatkom zinku a selénu. Mierne zlepšenie sa podarilo dosiahnuť aj podávaním koenzýmu Q10, ktorý pozitívne vplyva na zdravotný stav starších ľudí. Odporúča sa preto do jedálnička zaradiť potraviny, ktoré túto látku obsahujú. Sú to hlavne vnútornosti, špenát, zemiaky, sója a zelená zelenina. Treba mať na pamäti, že chorí v pokročilom štádiu

majú problém udržať príbor, preto im treba stravu upraviť tak, aby sa pri jedle nemuseli veľmi namáhať.

Príčiny vzniku choroby zatiaľ nie sú celkom známe, ale už viac ako 10 rokov poukazujú vedci na škodlivosť hliníka, najčastejšie v súvislosti s demenciou. Aj keď sa táto teória nepotvrdila, v poškodených mozgových tkanivách ľudí, ktorí na Alzheimerovu chorobu zomreli, sa podarilo zistiť prítomnosť hliníka v mozgových bunkách. Preto sa odporúča vyhýbať sa jedlám a takému spôsobu prípravy jedál, ktoré vedú k zvýšenému príjmu hliníka. Neodporúča sa variť kyslé jedlá a paradajky v hliníkových nádobách. Kremík vo forme kyseliny kremičitej bráni prenikaniu hliníka do organizmu. Bohatým zdrojom kremíka sú morské riasy, kapusta, šalát cibula, tmavozelená listová zelenina a mlieko. Kremík sa

vytvára aj pri varení piva z jačmeňa. Odporúča sa preto vypíť každý druhý deň pohár piva. Pozorne si treba prečítať aj štítky na obaloch koláčov a kekssov. Pri ich výrobe sa používa aj kypriaci prášok E 541, čo je vlastne fosforečnan hlinitosodný. Pri poruchách trávenia by chorí nemali používať antacidum s vysokým obsahom hydroxidu hlinitého.

Veľa krát som sa vo svojich článkoch zmienila o kyselinotvorných, zásadotvorných, či neutrálnych potravinách. U chorých postihnutých Alzheimerovou chorobou dbáme o to, aby jedlo zbytočne nevyvolávalo prekyslenie žalúdka. Jedlo nevyprážame, nedochucujeme octom a vyhýbame sa údeninám a masným jedlám. A čo je vo vzťahu k chorému najdôležitejšie vyzbrojíme sa obrovskou trpezlivosťou a láskou.

Koledovanie Dobrej noviny v LŠ

Dokončenie - s. 3

spôsobujú neustále pribúdanie detí, ktoré žijú priamo na ulici, jedia odpadky zo smetných košov, žobrujú, kradnú.

Pomôcť týmto deťom a tiež iným ľuďom v núdzi sa už sedem rokov snažia aj deti z Liptovskej Štiavnice. Tento krát koleda, rozdelená do troch skupiniek, navštívila dňa 31. 12. 2006 okolo 150 domácností. Celková vyzbieraná suma 24 000 Sk, bola obratom zaslaná na účet Dobrej noviny.

V mene všetkých koledníkov vám všetkým, ktorí ste nás prijali, vyslovujem srdečné Pán Boh zaplať za to, že sme aj u vás našli otvorené dvere a srdcia.

(viac informácií o projekte Dobrá novina aj o možnostiach ako prispieť, nájdete na stránke www.dobranovina.sk)

Mária Belková

História sviatku Dňa matiek

Dokončenie - s. 9

niť ustanovenie národného sviatku Dňa matiek. Všetky tieto aktivity boli završené v roku 1914, kedy americký prezident Wilson vyhlásil oficiálny sviatok – Deň matiek, ktorý sa každoročne bude oslavovať vždy druhú nedeľu v máji ako verejný výraz našej lásky, úcty a vďaky k matkám. Anglicko nasledovalo Spojené štáty ešte v tom istom roku. Neskôr sa pridalo Nemecko a Rakúsko.

V bývalom Československu sa Deň matiek začal sláviť v roku 1923, na čom má podiel najmä dcéra prezidenta Masaryka – Alica Masaryková, vtedajšia predsedníčka Československého červeného kríža. Komunistický režim si tento sviatok nepripomínal. Jeho tradícia bola obnovená až po roku 1989, kedy sa začal sláviť každoročne v dru-

hú májovú nedeľu v roku. V posledných rokoch sa do popredia spolu s týmto sviatkom dostáva aj 20. jún – Deň otcov.

A ako si pripomíname Deň matiek dnes? Matkám sa väčšinou v tento deň prejavuje úcta kvetom. Mnohé z nich by však oveľa radšej privítali, keby sme prejavili viacej záujmu a vďaky vo všetkom, čo pre nás robia. A nielen v tento jeden deň...

V súčasnosti majú mnohí z nás akúsi nechuť k sviatkom, ktorú nepochybne vyvoláva ich komercializovanie. Je však len na nás uvedomiť si, že prejavy lásky a vďaky možno vyjadriť aj inak ako kúpaním niečoho, čo nám natisávajú reklamy. Každý z nás cíti a vie, kde má svoje rezervy, ktorých náprava by bola tým najkrajším darčekom ku Dňu matiek.

Úcta

Dokončenie - s. 10

tvrdzujú určité hodnoty v ľudskom živote. Úcta je dôležitá vo všetkých medziľudských vzťahoch. Dieťa si má ctiť svojich rodičov, manželia seba navzájom. Veľmi často sa od tohto ideálu vzdalujeme. Práve deti, najmä v období dospievania, zabúdajú na prejav úcty - i keď nie voči rodičom - ale voči ostatným ľuďom. Úcta medzi ľuďmi je veľmi potrebná a treba ju pestovať. Myslím si že jej nikdy nebude dostatok. Preto sa snažme vyjadriť úctu tým, ktorých si vážime, ktorých máme radi. Vzájomná úcta je jednou z najlepších možností ako práve medzi ľuďmi vzťahy pestovať.

pomôcky: EMÁN, ALIGHT	vzorom	fotbal. tréner	1. časť tajničky	vlákno bez V a O	obec pri Komárne	AUST. ECON. skratka	draslík			posledná hláska	rímska štvorka	2. časť tajničky	patri Onovi	vysoké stromy
jedlá huba								vťahoval do seba	bytie človeka aluminium					
nechá odkaz								zvrtné zámeno nemecký člen		alkohol. nápoj stenaj				
menšia Dara								odovzdalo malý prakút			potápaj obruba			
Emil nárečovo					sal plevá				veselo načieral poet.					
škvára				predložka Ifigénia latinsky				grgám predpona vzduchu					rímsky 50 dá sa napit'	
dala ocit'								zdroje tedeum						
rímsky 1000		účelnej, výdatnej hliník									osobné zámeno mňa			tropické šialenstvo
	podmienka tiež				osud dunil					list atlasu Kartaginec				
anglický výstup							urán rímsky 50		slovanský boh vlastní					
jód								zamúkanie trh			voj. jedn. org. skratka Spoločenstv o národov			
							náš nár. hrdina obmena							
lesklý náter						skratka valuty			vlastnil	starší skr. býv. pretl. na znam.			zakráka	spojka
dolná končatina					hudobný nástroj Fond obnovy									
bývalé vých. Nemecko				rozmer							ár po česky malý kôň			opak slabosti
veľká Erika				ovanul spojka						kvásenie prekáža				
	veľká Adela				Obchodná ak. Košice mlatobný nástroj				opak dnu stupeň karate				jeden jeden nemecky	
	básnický zápor slov. nár. skratka			hlas budíka ľudová otázka				mužské meno egyptský boh						
krátke liter. útvary						starý zvyk piata hláska								
nahromadí kopianím							patri Anike							pomôcky: IFIGENIA, PAROM

Tajnička

Tajničku pre vás pripravuje
Ján Vulpíny

Riešenia z čísla 4/2006:

Tajnička: Vianoce boli a budú navždy najkrajšie sviatky.

Výhercovia tajničky: 100 Sk získava: Miroslav Kurtulík - Ružomberok, Anna Laurincová - Liptovská Štiavnica.

Riešenie tajničky odovzdávajú v kancelárii obecného úradu. Dvoch vylosovaných riešiteľov odmeníme sumou 100 Sk.

ŠTIAVNICKÉ TO I TO

vydáva obec Liptovská Štiavnica maximálne 6 krát do roka. Povoľené OÚ Ružomberok pod regist. č. OÚ 1/1999. Šéfredaktor a DTP: RNDr. Dušan Direr. Redakčná rada: Mariana Domiterová, Mária Grafová, Edita Haluzová, Katarína Kačalková, Katarína Kostolná, Dušan

Lauko, Mgr. Katarína Pastuchová, Ladislav Slanicay, Mgr. Zuzana Straková, Ján Vulpíny.

Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafiky vrátane údajov v elektronickej podobe len s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a uverejnenie článkov.

Adresa: Obecný úrad Liptovská Štiavnica 39. Internet: <http://www.liptovskastiavnica.sk/toito>